

De Jongeren Duurzaamheidsscan 2020-2023

De Jongeren Duurzaamheidsscan (JDscan) geeft jongeren inzicht hoe duurzaam het eigen gedrag is. Dit daagt jongeren uit om bij alles wat ze doen rekening te houden met de gevolgen voor duurzaamheid. Duurzaamheid gaat over het welzijn van de mens, het welzijn van de omgeving en het welzijn van de economie. De scan gaat over de thema's: Energie, Grondstoffen en hergebruik, voeding, gezondheid, water, mobiliteit, woon- en leefomgeving en duurzaamheid. De Jongeren Duurzaamheidsscan is in 2016 van start gegaan. We presenteren nu de resultaten voor 2020 tot en met 2023.

Het welzijn van de mens

We zorgen – met elkaar – dat het goed gaat met ieder mens, in onze eigen directe omgeving en overal: een goede gezondheid, goed onderwijs voor iedereen, genoeg geld om van te leven en een veilige plek om te wonen.

Het welzijn van de omgeving: milieu en natuur

We zorgen – met elkaar – dat de lucht en het water niet vervuilen, dat het goed gaat met de natuur om ons heen, en ook dat we zuinig zijn op alle grondstoffen die we uit de aarde halen. Ook alle miljarden kinderen die nog geboren worden, willen die grondstoffen kunnen blijven gebruiken.

Het welzijn van de economie

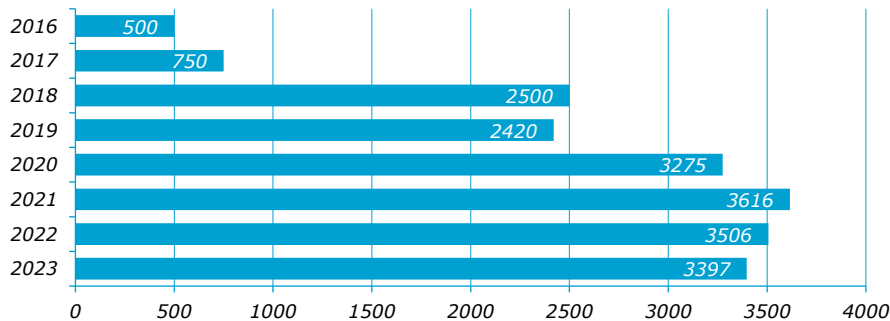

We zorgen – met elkaar – dat er voldoende werk is voor iedereen die wil en kan werken. En dat er genoeg geld is waarmee de gemeente kan werken aan een goede woonplek voor alle inwoners, zoals goede jeugd- en ouderenzorg, het aanleggen van straten of het ophalen van afval.

Het aantal ingevulde scans

Het gebruik van de scan is na 2019 toegenomen. In 2019 waren er 2.420 ingevulde scans, in alle jaren daarna lag dat rond de 3.450. Ook tijdens de Corona periode zijn een vergelijkbaar aantal scans ingevuld door de jongeren. De scan wordt vaak door scholieren ingevuld in combinatie met een les of project over duurzaamheid op school. 56% van de invullers betrof leerlingen voortgezet onderwijs leeftijd (12 t/m 17 jaar), 33% was 18 t/m 21 jaar (beroepsonderwijs) en 11% was 22 t/m 29 jaar.

Het aantal jongeren dat de JDscan ingevuld heeft

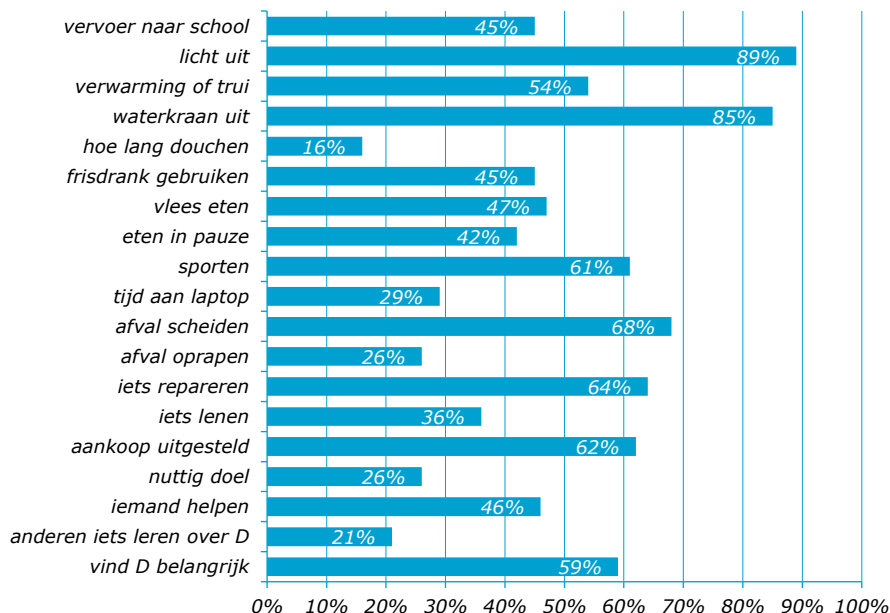

De gemiddelde score per vraag

De scan omvat in totaal 19 vragen, verdeeld over 8 thema's. De vragen kennen drie antwoordmogelijkheden. Bijvoorbeeld bij de vraag: Vind jij het belangrijk om zelf te werken aan duurzaamheid? telt het antwoord "ja" voor 4 punten, het antwoord "een beetje" voor 2 punten en het antwoord "nee" voor 0 punten. Als iedereen ja zou antwoorden, dan komt de score op 100% uit.

Onderstaande figuur geeft voor elke vraag de gemiddelde score van de deelnemers aan de scan in 2023 weer als percentage van de maximaal te behalen score.

Scores per vraag 2023

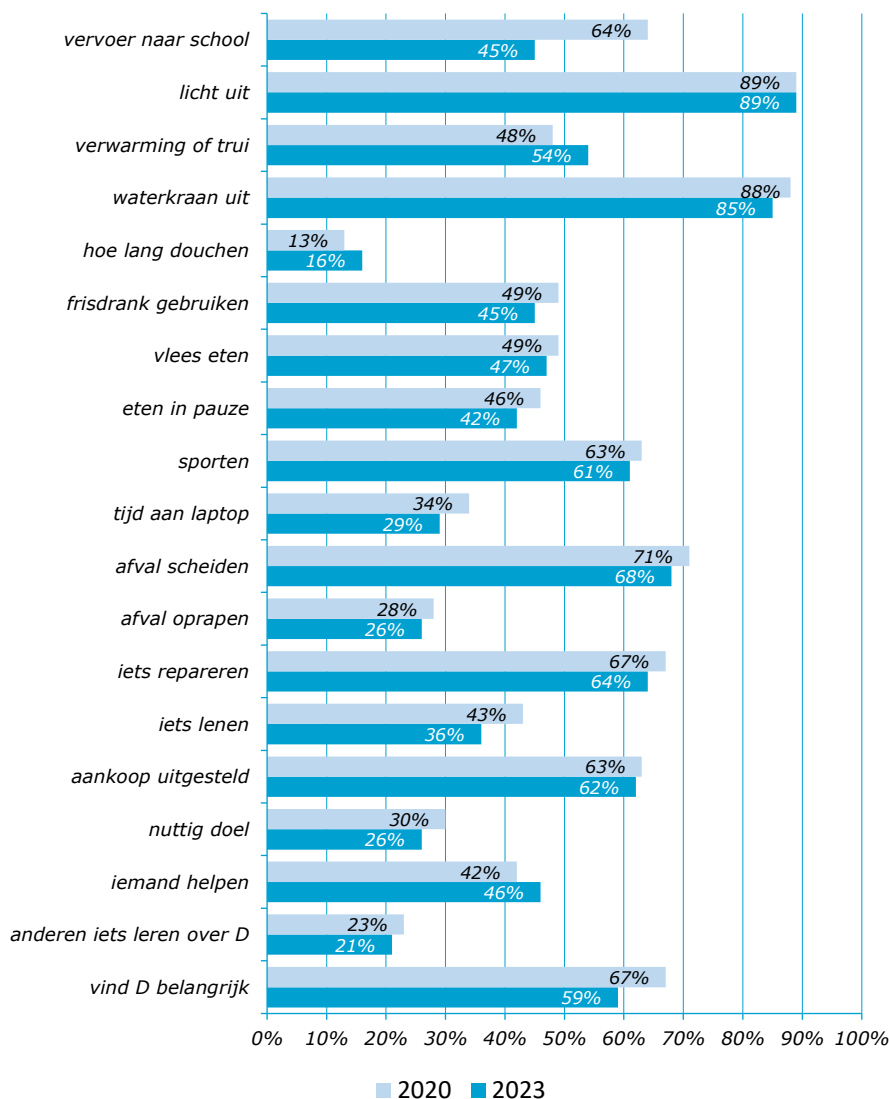

Opvallend is dat jongeren energie- en waterbesparing vrij algemeen toepassen. Die hoge score komt doordat veel jongeren hierbij invullen dat ze dit vaak of meestal doen. Ook zijn er nogal wat onderwerpen waar de score rond de tweederde zit. Dat geldt voor afvalscheiding, iets repareren, een aankoop uitstellen, sporten/bewegen en duurzaamheid belangrijk vinden.

Dan zijn er onderwerpen waar een deel duurzaam is, maar niet iedereen. En onderwerpen waar de jongeren relatief weinig duurzaam zijn, zoals met betrekking tot douchen, afval oprapen, de tijd die men aan de laptop zit of anderen iets willen leren over duurzaamheid.

De scores in andere jaren zijn vaak vergelijkbaar. Als we de scores van 2020 vergelijken met die van 2023 dan zien we vier opvallende verschillen. In 2020 was het vervoer naar school duurzamer, waarbij aangetekend wordt dat door Corona veel lessen thuis zijn gevolgd. Want vanaf 2021 wordt het vervoer al minder duurzaam. Ook wordt in 2023 minder tijd besteed aan de laptop. In vergelijking met 2020 zijn er in 2023 meer jongeren geneigd een trui aan te trekken in plaats van de verwarming hoger te zetten. Daartegenover zien we dat minder jongeren Duurzaamheid belangrijk vinden. Dat is vanaf 2022 het geval.

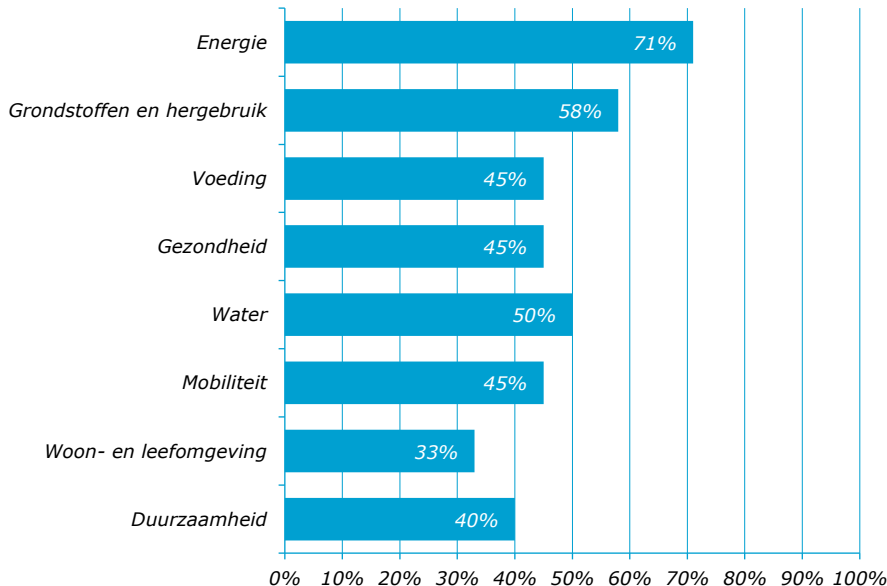
Vergelijking 2020 met 2023

De gemiddelde score per thema

De vragen gaan over acht thema's. Onderstaande figuur geeft voor elk thema de gemiddelde score van alle deelnemers aan de scan in 2023 weer als percentage van de maximaal te behalen score.

Scores per thema 2023

Veel jongeren zijn zich bewust van energiebesparing. Ze doen bijvoorbeeld het licht uit als ze de kamer verlaten. Ook scoort aandacht voor grondstoffen en hergebruik (gescheiden afval inzamelen) hoog. De woon- en leefomgeving en aandacht voor duurzaamheid vormen aandachtspunten voor jongeren. Bij voeding, Gezondheid en Mobiliteit zijn er verschillen zoals tussen jongens en meisjes, de scholieren van voortgezet onderwijs (12 t/m 17 jaar) en beroepsonderwijs (18 t/m 21 jaar) en invullers van 22 t/m 29 jaar.

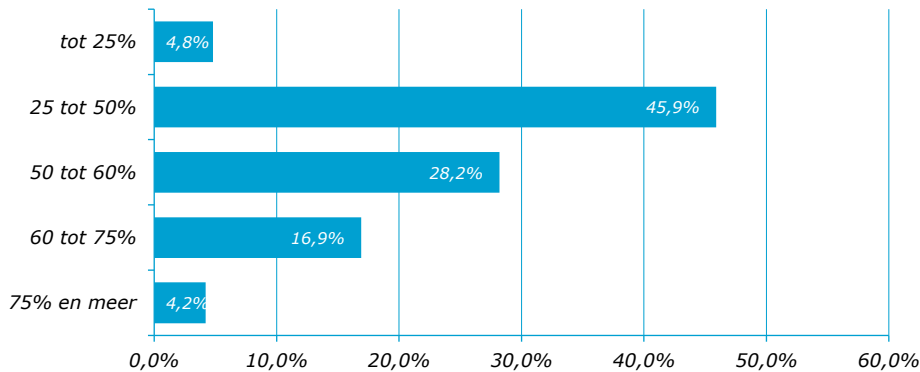
De Jongeren Duurzaamheidsscan helpt om op school over duurzaamheid en de thema's energie, grondstoffen en hergebruik, voeding, gezondheid, water, mobiliteit, woon- en leefomgeving te praten. Het helpt scholieren om zelf na te denken over het eigen gedrag.

De deelnemers aan de scan in 2023 waren gemiddeld iets minder duurzaam dan de deelnemers aan de scan in 2020. Het gemiddelde in 2020 was 51%, nu 49%.

De gemiddelde duurzaamheidsscore is 49% – op een schaal van 0 tot 100. Er zijn echter veel verschillen tussen jongeren. De meeste jongeren hebben een score die (iets) onder het gemiddelde ligt. Daar staat tegenover dat ruim een vijfde een duidelijk hogere duurzaamheidsscore heeft. Zij kunnen binnen een school of klas een voorlopers- of voorbeeldfunctie vervullen.

Jonge vrouwen zijn gemiddeld duurzamer dan jonge mannen. De gemiddelde duurzaamheidsscore van mannen is 47%, van jonge vrouwen 51%. Bij de thema's gezondheid en voeding is dat verschil tussen jonge vrouwen en jonge mannen het grootst.

De gemiddelde duurzaamheidsscore van jongeren

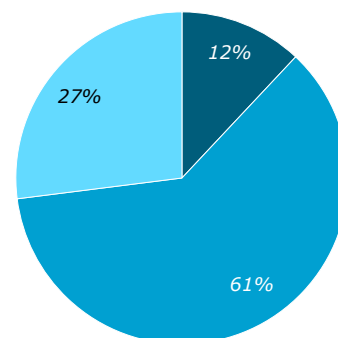
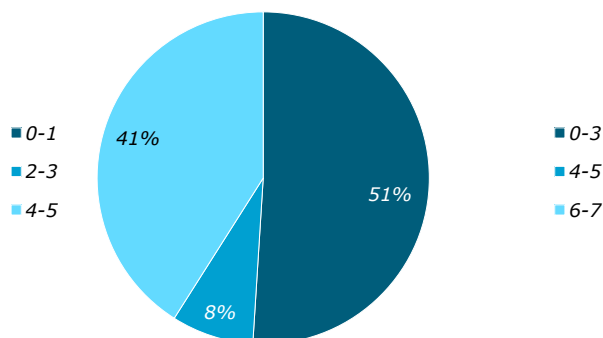
Als voorbeeld lichten wij er twee vragen uit.

Het blijkt niet vanzelfsprekend dat scholieren van het voortgezet of (middelbaar) beroepsonderwijs onderwijs lopend of met de fiets naar school gaan. Ruim vier op de tien doet dit dagelijks, maar voor de helft van de jongeren is dat niet het geval, zij gaan bijvoorbeeld met openbaar vervoer, hetgeen ook afhankelijk kan zijn van de afstand tussen de woning en de school. Het gaat met name om de leeftijdsgroep boven de 18 jaar.

Het blijkt ook niet vanzelfsprekend dat jongeren dagelijks vlees eten bij de warme maaltijd. 12% eet 0-3 keer per week vlees bij de warme maaltijd en de meerderheid van 61% 4 tot 5 keer per week. Jongeren eten minder vaak vlees in de loop der jaren. Het aantal dat 6-7 keer per week vlees eet is gedaald van 34% in de jaren voor 2020 tot 27% in 2023.

Hoe vaak per week ga je lopend of met de fiets naar school?

Hoe vaak per week eet je vlees bij de warme maaltijd?

Samenvatting:

1. Het gebruik van de scan in de jaren 2020 t/m 2023 en 2019 is aanzienlijk. Gemiddeld vulden 3.450 leerlingen per jaar de scan in. Het gaat vooral om jongeren van 12 t/m 17 jaar en jongeren van 18 t/m 21 jaar, meestal via deelname van scholen en scholieren.
2. Veel jongeren zijn zich bewust van energiebesparing. Ze doen bijvoorbeeld het licht uit als ze de kamer verlaten. Ook scoort aandacht voor grondstoffen en hergebruik (gescheiden afval inzamelen) hoog. De woon- en leefomgeving en aandacht voor duurzaamheid vormen aandachtspunten voor jongeren.
3. De scholieren die erg duurzaam zijn (21% heeft een score boven de 60%) kunnen een voorbeeldfunctie vervullen voor anderen.

4. 12% van de jongeren (die deze scan hebben ingevuld) eet geen of weinig vlees bij de warme maaltijd (0-3 keer per week).

Ben je al heel duurzaam? Wil je nog duurzamer worden? Laat je motiveren door onze tips <https://www.jdscan.nl/tips-trucs/>